

Seat No.: _____

Enrolment No. _____

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY

Diploma Engineering Sem. - V - Examination – June- 2011

Subject code: 355405

Subject Name: Cost Accounting

Date: 27/06/2011

Time: 02:30 pm – 05:00 pm

Total Marks: 70

Instructions:

1. Attempt all questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. English version is Authentic

- Q.1** (a) Write short note on:- (1) Halsey plan (2) Rowan plan **07**
 (b) Explain certified work and uncertified work. **07**

- Q.2** (a) Explain normal Loss and abnormal Loss. **07**
 (b) State the basis of appropriation for the following expenses: **07**

(1) Rent and rates	(5) Indirect wages
(2) Lighting	(6) Depreciation
(3) Canteen Exp.	(7) Power
(4) Insurance	

OR

- (b) For the production of a product standard was pre-decided that **07**
 1500kg of raw material will be used at a standard rate of Rs.20/- per kg. But during the actual production it was used 1515kg at a rate of Rs.21 per kg, calculate Material Price Variance, Material Usage Variance and Material Cost Variance.

- Q.3** From the following information calculate labour turnover rate as per **14**
 (a) The Separation Method (b) Replacement Method and
 (c) Composite Method

Number of workers as on 1-1-2010	270
Number of workers resigned	27
Number of workers discharged	8
Number of workers retired	9
Number of workers newly appointed	36
Number of workers as on 31-1-2010	330

OR

- Q.3** Prepare Machine Hour rate computation to cover the overhead **14**
 expenses indicated below relating to the particular machine.

Particulars	Amt. Rs.
Rent of Department	156
Lighting (2 men engaged out of 12 men on this machine)	288
Insurance	36
Cotton, waste, oil etc.	60
Salary of Foremen	1,500

The cost of machine is Rs.9,200 and estimated scrap value of Rs.200.

It is assumed from past experience.that:-

- (1) The machine will work for 1800 hours per annum.
- (2) It will incur expenditure of Rs.1,125 for repairs and maintenance.
- (3) It consumes power 30 paise per hour.
- (4) The working life of the machine will be 18,000 hours.

Q.4

The following details are extracted from the costing records of an oil mill for the year ending 31st March, 2010.

14

Purchases: 100 tons oil seeds at Rs.5000/-

Particulars	Crushing Process Rs.	Refining Process Rs.	Finishing Process Rs.
Cost of labour	5,000	3,500	4,500
Sundry Store	1,000	3,000	500
Electricity	2,000	1,750	1,000
Steam	1,500	1,250	1,000
Factory expenses	2,500	2,000	1,500
Cost of casks			11,750

60 tons of crude oil was produced by the crushing process, 51 tons of oil was produced by the Refining Process and 50 tons of refined oil was finished for sale.

Oil seeds sacks were sold for Rs.500. 35 tons of oil seeds residue was sold for Rs.10,500/-. Loss in weight in crushing was 5 tons, 8.5 tons of by products was obtained from Refining Process was valued at Rs.12,750.

Prepare each process Account. Calculate at the end of each process the cost of production per ton and determine the total cost per unit of finished oil.

OR

Q. 4

One contractor started a contract on 1/1/2010 which was finished on 31/10/2010. From the following information relating to this contract, prepare contract account.

14

Particular	Amt. Rs.
Material (Direct Purchase)	1,200
Material from stores	500
Direct wages	2,200
Direct Expenses	300
Architect Fee	500
Indirect Expenses	800
Depreciation on Plant	200
Materials return to the stores	240
Contract price	8,000

Q.5

Shreenath Travels has been given a route of 40 kilometers (one way) for running buses. The company has two buses, each costing Rs.1,10,000/- and realize scrap value of Rs.14,000/- at the end of its estimated life of 10 years. From the following information calculate cost per passenger kilometer.

14

Particulars	Amt. Rs.
Annual tax for each bus	2,100
Total Garage Rent per month (For two buses)	1,200

Annual repairs for each bus	3,000
Driver's salary for each bus per month	900
Conductor's salary for each bus per month	600
Adm. Expenses Per month (For both buses)	4,800
Diesel and oil per 100kms.	50

Insurance charges 3% p.a.

Each bus will make four trips per day carrying on an average 50 passengers. The bus will run on an average for 25 days in a month.

OR

Q.5

The following information is extracted from the financial; accounts of a company for the year ending on 31st March, 2010.

14

Particulars	Amt. Rs.
Materials	5,000
Carriage	100
Factory Charges	1200
Selling Expenses	650
Sales	12400
Direct wages	3400
Administrative Expenses	450
Debenture interest	100

The cost Accounts showed a profit of Rs. 1,627 for the year. In cost Accounts, indirect expenses are recovered as under:-

Factory Overheads Rs. 1,150

Office overheads Rs. 459 and

Selling and Distribution Overheads Rs. 664/-.

પ્રશ્ન-૧

અ.

ટુંકનોંધ લખો: (1) હેલ્સી યોજના (2) રોવેન યોજના

07

બ.

પ્રમાણિત કામ અને અપ્રમાણિત કામ સમજાવો.

07

પ્રશ્ન-૨

અ.

સામાન્ય બગાડ અને અસામાન્ય બગાડ સમજાવો.

07

બ.

નીચે જણાવેલાં ખર્ચાઓની ફાળવણી માટે તમે કયો અપનાવશો તે જણાવો.

07

(1) ભાડું અને વેરા	(5) પરોક્ષ મજૂરી
(2) વીજળીબતી	(6) ઘસારો
(3) કૅટીનનો ખર્ચ	(7) પાવર અને બળતણ
(4) વીમો	

અથવા

બ.

એક વસ્તુના ઉત્પાદન માટે 1500 કિલો માલસામાન રૂ.20 ના પ્રમાણ ભાવે વપરાશે તેવું પ્રમાણ ઉત્પાદન શરૂ થતા પહેલા નક્કી કરવામાં આવે છે. ઉત્પાદન દરમિયાન ખરેખર વપરાશ 1515 કિલો રૂ. 21 ના ભાવે થયો હોય તો માલસામાન કિંમત વિચલન, માલસામાન જથ્થા વિચલન અને માલસામાન ખર્ચ વિચલનની ગણતરી કરો.

07

નીચેની માહિતીના આધારે મજૂર ફેરબદલી દર શોધો.

(અ) છુટા થયેલા કામદારોને આધારે (બ) પુનઃ સ્થાપિત કામદારોની સંખ્યાને આધારે અને (ક) સંયુક્ત મજૂર ફેરબદલી દરના આધારે

તા. 1-1-2010ના રોજ કામદારોની સંખ્યા	270
રાજીનામું આપી છુટા થયેલા કામદારો	27
બરતરફ થયેલા કામદારો	08
નિવૃત્ત થયેલા કામદારો	09
નવા નિમાયેલા કામદારો	36
તા. 31-1-2010ના રોજ કામદારોની સંખ્યા	330

અથવા

એક યંત્રને લગતા નીચેના શિરોપરી ખર્ચ આવરી લેતો યાંત્રિક કલાક દર શોધો

વિગત	રૂ!
ખાતાનું ભાડું	156
વીજળી(ખાતાના 12 માણસો પૈકી 2 માણસો આ યંત્ર પર કામ કરે છે.)	288
વીમો	36
કોટન વેસ્ટ, ઓઇલ વગેરે	60
ફોરમેનનો પગાર	1,500

યંત્રની કિંમત રૂ!9,200 છે અને તેની અંદાજે ભંગાર કિંમત રૂ! 200 છે. ભુતકાળના અનુભવ પરથી એમ માનવામાં આવે છે કે:-

- (1) યંત્ર વર્ષમાં 1800 કલાક ચાલે છે.
- (2) યંત્રના આયુષ્ય દરમિયાન સમારકામ અને નિભાવ ખર્ચરૂ!1125 છે.
- (3) યંત્રનો કલાકદીઠ પાવરનો વપરાશ 30 પૈસા છે.
- (4) યંત્રનું આયુષ્ય 18000 કલાક ગણી શકાય.

એક તેલ મીલના ચોપડામાંથી 31મી માર્ચ, 2010ના રોજ પુરા થતા એક વર્ષ માટેની માહિતી નીચે મુજબ મળે છે.

ખરીદી: 100 ટન તેલીબિયા રૂ! 5000ની કિંમતે

વિગત	પીસવાની પ્રક્રિયા રૂ!	શુદ્ધિકરણની પ્રક્રિયા રૂ!	ફિનિશિંગની પ્રક્રિયા રૂ!
મજૂરી	5,000	3,500	4,500
પરચુરણ સ્ટોર્સ	1,000	3,000	500
વીજળી	2,000	1,750	1,000

વરળ	1,500	1,250	1,000
કારખાનાના ખર્ચા	2,500	2,000	1,500
પીપની પડતર			11,750

60 ટન અશુદ્ધ તેલનું ઉત્પાદન કરવામાં આવ્યું, શુદ્ધિકરણની પ્રક્રિયા પછી 51 ટન તેલનું ઉત્પાદન થયું હતું અને ફિનિશિંગની પ્રક્રિયા પછી વેચવા માટે 50 ટન તેલ તૈયાર થઈને બહાર નીકળ્યું હતું. તેલીબિયાના ખાલી કોથળા રૂ.500માં વેચાયા હતા.

35 ટન તેલનો ખોળ રૂ.10,500/-માં વેચ્યો હતો.

પીસવામાં 5 ટન વજનની ઘટ્ટ પડી હતી. શુદ્ધિકરણની પ્રક્રિયામાં 8.5 ટન આડપેદાશ મળી જેની કિંમત રૂ. 12,750/- હતી. દરેક પ્રક્રિયા માટે ખાતા તૈયાર કરો.

દરેક પ્રક્રિયાના અંતે માલની ટનદીઠ પડતરની ગણતરી કરો. એક ટનદીઠ તેલની ફૂલ પડતર નક્કી કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-૪

એક કોન્ટ્રાક્ટરે તા.1/1/2010ના રોજ એક કરાર શરૂ કર્યો જે તા.31/10/2010ના રોજ પૂરો કર્યો. આ કરારને લગતી વિગત નીચે મુજબ છે જેના ઉપરથી કરાર ખાતું તૈયાર કરો. **14**

વિગત	રકમ રૂ.
સીધો ખરીદેલ માલસામાન	1,200
સ્ટોર્સમાંથી પૂરો પાડેલ માલસામાન	500
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	2,200
કરારના સીધા ખર્ચા	300
આર્કિટેક ફી	500
પરોક્ષ ખર્ચ	800
યંત્રનો ઘસારો	200
સ્ટોર્સમાં પરત કરેલ માલસામાન	240
કરાર કિંમત	8,000

પ્રશ્ન-૫

અ

શ્રીનાથ ટ્રાવેલ્સને બસો દોડાવવા માટે 40 કી.મી. લાંબો (એકતરફ) માર્ગ આપવામાં આવેલ છે. તેની પાસે બે બસો છે જે દરેકની કિંમત રૂ.1,10,000 છે તથા તેની ભંગાર કિંમત તેના 10 વર્ષના અંતે રૂ.14,000/- ઉપજશે. નીચે આપેલી માહિતી ઉપરથી પેસેંજર કિલોમીટર દીઠ પડતરની ગણતરી કરો. **14**

વિગત	રકમ રૂ!
દરેક બસનો વાર્ષિક ટેક્ષ	2,100
ફૂલ ગેરેજ ભાડું માસિક (બે બસ માટેનું)	1,200
દરેક બસનો વાર્ષિક મરામત ખર્ચ	3,000
દરેક બસના ડ્રાઇવરનો માસિક પગાર	900
દરેક બસના કંડક્ટરનો માસિક પગાર	600
વહીવટી ખર્ચ માસિક (બંને બસ માટેનો)	4,800
ડીઝલ અને ઓઇલ 100 કિલોમીટર દીઠ	50

વીમાનો ખર્ચ વાર્ષિક 3% લેખે થાય છે. દરેક બસ દરેક ટ્રિપ વખતે સરેરાશ 50 પેસેન્જરોને લઈ જઈને દરરોજ ચાર જવા-આવવાની ટ્રિપો કરશે. મહિનામાં સરેરાશ 25 દિવસો બસ દોડશે.

અથવા

પ્રશ્ન-૫

અ એક કંપનીના તા. 31/3/20૨૩ના વર્ષ માટેના નાણકીય હિસાબો 14 પરથી નીચે મુજબની માહિતી મળે છે. જ્યારે પડતરના હિસાબો વર્ષના અંતે રૂ! 1,627 નફો દર્શાવે છે. પડતર અને નાણકીય હિસાબોનું મેળવણી પત્રક તૈયાર કરો

વિગત	રકમ રૂ!
માલસામાન	5,000
ગાડાભાડું	100
કારખાના ખર્ચ	1,200
વેચાણ ખર્ચ	650
વેચાણ	12,400
સીધી મજૂરી	3,400
વહીવટી ખર્ચ	450
ડિબેયરનું વ્યાજ	100

પડતરના હિસાબોમાં પરોક્ષ ખર્ચાની વસુલાત નીચે પ્રમાણે કરવામાં આવેલ છે.

કારખાનાના પરોક્ષ ખર્ચા રૂ!1,150/-,

ઓફિસના પરોક્ષ ખર્ચા રૂ!459/- અને

વેચાણ વિતરણ ખર્ચા રૂ!664/- લેવામાં આવેલ છે.
